



Historische Vereniging Voorburg

Jaarverslag

1998

INHOUD

1	Leden	3
2	Bestuur	3
3	Redactie	3
4	Ledenavonden	3
5	Excursies en Lezingen	4
6	Werkgroepen	4
7	Het eerste lustrumjaar	4
8	Het verenigingstijdschrift	5
9	Nieuwsbrief	5
10	Ledenactiviteiten	5
11	Externe contacten	5
12	Schenking	5
13	Extern optreden	5
14	Ondersteuning	6
15	Ledengroei	6
16	Financieel verslag	7
17	Balans per 31 december 1997/98	8
18	Lasten en baten 1998, begroting 1999	9

JAARVERSLAG HVV 1998

1. Leden

Aan het begin van het verslagjaar had de vereniging 339 leden, waarvan 22 zgn.'tientjes'-leden en 3 ruil-lidmaatschappen. Het aantal donateurs bedroeg 9. Van het aantal leden woonden er 50 buiten Voorburg. Aan het eind van het verslagjaar was het aantal leden gegroeid naar 376, waarvan 30 tientjes-leden en 4 ruil-lidmaatschappen. Het aantal donateurs bedroeg 7. Het aantal buiten Voorburg woonachtige leden was gegroeid naar 55 leden.

2. Bestuur

In de loop van het verslagjaar is het bestuur van samenstelling veranderd. Per 1 oktober 1998 zijn de heren drs. C.L. van der Leer en ir. J.A. van der Stelt afgetreden. Zij hadden hun statutair toegestane tijd in het bestuur volbracht. Zij zijn beiden leden van het eerste uur aan wie de vereniging zeer veel te danken heeft.

De heer drs. P.B. den Bakker, die reeds lid was van het bestuur, volgde per 23 april 1998 de heer ir. J.A. van der Stelt op als 1e secretaris.

In de plaats van drs. C.L. van der Leer is per 1 oktober 1998 tot het bestuur toegetreden mevr. I.E. van der Beesen- van Brussel.

Aan het einde van het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld:

mevr. drs. K. van Tuil, voorzitter
drs. P.B. den Bakker, 1e secretaris
G.Th. Langerak, penningmeester
ing. W.Beek, 2e secretaris
mevr. I.E. van der Beesen-van Brussel, lid
M.J. Harms, lid

De heer J.H.S.M. de Beer, medewerker van het oud-archief van de gemeente Voorburg, is altijd als adviseur aanwezig bij de bestuursvergaderingen en heeft het bestuur met raad en daad ter zijde gestaan.

De voorzitter is per 22 oktober benoemd tot contactpersoon met de redactie van Historisch Voorburg.

Het bestuur kwam 8x maal in vergadering bijeen, 1x bij de heer Beek thuis en 7x in de keuken van Huygensmuseum Hofwijck.

De vergaderplaats van het bestuur is sinds april verplaatst naar het Huygensmuseum Hofwijck.

3. Redactie, grafische vormgeving en lay-out, lithografie en productie van het verenigings-tijdschrift Historisch Voorburg.

Aan het einde van het verslagjaar was de redactie als volgt samengesteld:

dr. A. Jacobs
drs. C.L. van der Leer
P.M. van Velsen

De grafische vormgeving en lay-out werden verzorgd door mevrouw M.G. Trapman.

De lithografie en productie werden verzorgd door de heer R. Sarabèr.

4. Ledenavonden

De 6e Algemene Ledenvergadering vond plaats in de pronkzaal van Huygensmuseum Hofwijck op 23 april 1998. Er waren 25 leden aanwezig.

Op de agenda stonden o.a. de financiële verantwoording van 1997 en de begroting van 1998 vermeld.

De financiële controlecommissie bestond uit de heren dr. R. van Gelooven, ir. H. Mast en C. Scharroo. De penningmeester werd onder dankzegging voor zijn taak in 1997 gedechargeerd. Mevrouw H.A.J. Beek-Wirlds zal samen met de heren dr. R. van Gelooven en ir. H. Mast de financiële controlecommissie 1998 vormen.

Op de begroting 1998 vallen de volgende zaken op:

- De ruime investering voor het themanummer van Historisch Voorburg, gewijd aan Prinses Marianne.
- De te verwachten hogere inkomsten door de verkoop hiervan.
- De uitgaven in het kader van het eerste lustrum.

Na de pauze heeft de heer W. de Jonge, veldwerkleider van de Archeologische Werkgroep Voorburg, een lezing gehouden over het archeologische onderzoek in Sijtwende. De lezing stond ook open voor leden van de Archeologische Werkgroep Voorburg.

De 7e Algemene Ledenvergadering vond plaats op 1 oktober 1998 in de pronkzaal van Huygensmuseum Hofwijck. Er waren circa 30 leden aanwezig.

Aangezien het bestuur reeds lang behoefte had aan een huishoudelijk reglement kon in deze vergadering het concept behandeld worden. Na enkele tekstuele en inhoudelijke veranderingen werd het huishoudelijk reglement goedgekeurd.

Na de pauze hield de heer mr. D. Müller, oud-kantonrechter te Rotterdam, een lezing over de vrede van Munster, die 350 jaar geleden een einde maakte aan de 80-jarige oorlog. Deze vrede bleek toch omstreden te zijn. Hierbij werden aspecten belicht, die op de officiële herdenking niet alle aan de orde zijn gekomen.

Na de lezing was er in de keuken een gezellig samenzijn onder het genot van een hapje en een drankje.

5. Excursies en lezingen.

Op 25 april werden 27 leden door de Natuur- & Cultuurhistorische Vereniging 'Te Werve' rondgeleid over het landgoed 'TE WERVE' in Rijswijk. Het was een laatste kans, want binnenkort is het landgoed niet meer te bezichtigen. We zagen een schitterend kasteel met een slotgracht, een eeuwenoude duiventoren, de oudste in Nederland, met fundamenten uit omstreeks 1450. Voorts een indrukwekkend park met in het midden een oude strandwal.

De jaarlijkse verenigingsexcursie ging dit jaar naar Dordrecht en werd gehouden op 13 juni. Er waren 37 deelnemers. We werden ontvangen in de Grote Kerk, die reeds van verre zichtbaar is door de opvallend grote wijzerplaten die de nooit afgebouwde toren sieren. Na een uitvoerige rondleiding liepen we naar het museum Simon van Gijn, een monumentaal patriciërshuis met 18e eeuwse inrichting en o.a. een grote collectie antiek speelgoed. Na de lunch was er een rondleiding door het historisch centrum, die werd afgesloten met een bezoek aan het Dordrechts Museum, waar op dat moment een tentoonstelling van werken van Paul Gabriël was ingericht.

De heer drs. C.L. van der Leer heeft op 12 november 's avonds in de Openbare Bibliotheek te Voorburg een lezing gegeven over 'Prinses Marianne, (1810-1883)'.

6. Werkgroepen

Het bestuur heeft wederom bij de Stichting Welzijn en Dienstverlening in Voorburg een aanvraag ingediend voor de bibliografie van Voorburg. Uit het eigen bestand zijn op dit moment te weinig leden beschikbaar om alle vacatures in de drie werkgroepen, Genealogie, Archiefonderzoek en Educatie op te vullen.

De werkgroep Genealogie heeft twee aanvragen voor onderzoek ontvangen. De eerste aanvraag is volledig afgehandeld, de tweede is nog in bewerking.

Circa tien leden van de werkgroep Archiefonderzoek zijn bezig met het verzamelen van gegevens en het schrijven van artikelen voor een boek over buitenplaatsen in Zuid-Holland, dat in 1999 zal verschijnen.

Voorts ging een werkgroep van start om een index op de eerste vijf jaargangen van Historisch Voorburg te maken.

Daarnaast is men bezig met het toegankelijk maken van de verzameling charters in het gemeentearchief en het bewerken van het archief van de buitenplaats Noordervliet.

Het project om te komen tot een bibliografie van de geschiedenis van Voorburg heeft enige maanden stil gestaan maar eind 1998 zijn de werkzaamheden weer opgepakt.

7. Het eerste lustrumjaar

In een aantal opzichten is 1998 voor Voorburg een gedenkwaardig jaar. Honderdvijftig jaar geleden vestigde Prinses Marianne, dochter van Koning Willem I, zich op de buitenplaats Rusthof in Voorburg, dertig jaar geleden nam Museum Swaensteyn zijn intrek in het voormalig Notaris-huis aan de Herenstraat in Voorburg en al weer vijf jaar geleden werd de Historische Vereniging Voorburg opgericht en wel op 25 oktober 1993. De introductie-avond op 23 november 1993 in de grote zaal van de Opstandingskerk was een groot succes. Ruim 75 % van de aanwezigen gaf zich op als lid. Op 1 april 1994 telde de vereniging al 88 leden en donateurs, voorwaar een opmerkelijke start. Intussen is het aantal leden en donateurs uitgegroeid tot bijna 400. Al deze feiten resulteerden in een gezamenlijke krachtsinspanning van de staf van Museum Swaensteyn en het bestuur van de HVV om in Museum Swaensteyn een grote tentoonstelling te organiseren, gewijd aan Prinses Marianne. Gekoppeld aan en gelijktijdig met de opening van de tentoonstelling is een handelseditie van het themanummer van de Historische Vereniging Voorburg verschenen: 'Marianne, een Oranjeprinses, trouw tot in de dood', auteur Kees van der Leer.

Op 17 oktober om 16.00 uur vond in de OUDE KERK de feestelijke opening plaats van de tentoonstelling 'Een Koningsdochter op een Dorp, Prinses Marianne in Voorburg'. In de overvolle kerk voltrok zich een afwisselend programma van korte toespraken, zang en orgelmuziek. Aan de intussen opgerichte Stichting 'Prinses Mariannefonds' met als bestuursleden, ir. J.A. van der Stelt, drs. C.L. van der Leer en mevr. drs. M.E. Spliethoff, werd als eerste aanzet voor een Mariannefonds door wethouder mevrouw M.N.A.

Rookmaker-Veldhuijzen namens de gemeente Voorburg een cheque van f 1000,00 aangeboden. Mevrouw Nel Kars, voordrachtskunstenares, die zich gespecialiseerd heeft in historisch solotoneel, heeft in het kader van het eerste lustrum op 26 november voor de leden van de HHV en de donateurs van Museum Swaensteyn in theater De Tobbe een fantastische voorstelling gegeven van 'De Russische Oranje, Anna Paulowna, de schoonzuster van Prinses Marianne'. De recette van f 2000,00 werd door mevrouw Kars in het Mariannefonds gestort.

8. Het verenigingstijdschrift

In dit verslagjaar zijn 2 nummers van Historisch Voorburg verschenen. In het eerste nummer van deze vierde jaargang stelt dr. A. Jacobs een 17e-eeuws kluchtspel over Voorburg 'het Voorburghs Snoep-Reysje, of Klught van 't Gestoorde Paertje' aan de orde. De toevallige vondst in een bibliotheekcatalogus en een duidelijke verwijzing naar 17e eeuwse Voorburgse omstandigheden waren een grote verrassing. De heer B. Dijkman, werkzaam op het oud-archief van Voorburg, heeft in deze vervolgbijdrage met 'Annexatie, een continuïteit story?' opnieuw een link gelegd tussen de historie en de actualiteit. De schrijver gaat in dit artikel in op de annexatieplannen van Den Haag vóór 1954. De gemeente Den Haag wil in dit verslagjaar opnieuw via Provinciale Staten een grenscorrectie, lees annexatie, van gebieden van de randgemeenten uitvoeren.

In het tweede nummer, een themanummer, met als titel 'Marianne, een Oranjeprinses, trouw tot in de dood', beschrijft Kees van der Leer in een trilogie -Schade en schande, 1818-1849, Licht en duisternis, 1850-1861 en Trouw tot in de dood, 1862-1883- het boeiende levensverhaal van Prinses Marianne. Al snel heeft het bestuur besloten een handelseditie van dit themanummer uit te geven. De eerste exemplaren van deze handelseditie werden na de openingsceremonie van de tentoonstelling in de Oude Kerk aangeboden aan nazaten van Mariannes getrouwste personeelsleden. Op 15 december verscheen een herdruk van deze editie.

Het eerste nummer met de titel 'Bronnenschrift' is tijdens Open Monumentendag gepresenteerd. Het bevat een grote hoeveelheid nog nader te bewerken bronnenmateriaal met betrekking tot Constantijn Huygens.

9. Nieuwsbrief

In het verslagjaar zijn 3 nieuwsbrieven uitgebracht, waarvan 2 gecombineerd met de uitnodiging voor een Algemene Ledenvergadering.

10. Ledenactiviteiten

De redactie van Historisch Voorburg bestond voor het eerste nummer uit dr. A. Jacobs, drs. C.L. van der Leer en P.M. van Velsen, voor het themanummer uit dr. A. Jacobs, mevrouw M.G. Trapman en P.M. van Velsen.

Mevrouw M.G. Trapman verzorgde de grafische vormgeving en lay-out, terwijl de heer M.J. Sarabèr de lithografie en productie voor zijn rekening nam. Zij hebben zich op voortreffelijke wijze van hun taken gekweten.

De uiteindelijke versie van het redactiestatuut is op 9 april goedgekeurd.

De redactie en productie van de nieuwsbrieven waren in handen van de heren M.J. Harms, G.Th. Langerak en ing. W. Beek.

In april 1998 zag ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de stadskinderboerderij de brochure 'ESSESTEIJN standvastig door de eeuwen heen', het licht, waarin de heer M.J. Harms met medewerking van mevrouw I.E. van der Beesen en de heren J.H.S.M. de Beer en B.I.C. Dijkman van het oud-archief van de gemeente Voorburg de geschiedenis van de kinderboerderij en omgeving beschrijft. Tevens werd een tentoonstelling in de boerderij aan dit onderwerp gewijd.

11. Externe contacten

De historische verhalenwedstrijd in samenwerking met de openbare bibliotheek heeft slechts 3 inzendingen opgeleverd. Daisy van Peppel van groep 8 van de St. Maarten basisschool was veruit de beste en kon de prijs van 100 florijnen in ontvangst nemen.

De Historische Vereniging Voorburg heeft aan Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland een bezwaarschrift gestuurd waarin zij duidelijke argumenten naar voren brengt tegen de voorgenomen plannen tot annexatie van delen van de gemeente Voorburg.

12. Schenking

De heer K.W. Brandhorst, Jac. Catsstraat 16 te Voorburg, heeft op 28 juni 1998 aan de HVV een foto van het gemaal aan de van Woudekade geschonken. De foto werd in juli 1931 door de heer H. Rol gemaakt.

13. Extern optreden

In de Stichting 'Brieven aan de Toekomst' participeren het Nederlands Centrum voor Volkscultuur,

het Nederlands Openluchtmuseum, het Meertens Instituut en PTT Post BV. Het is de bedoeling dat zeer veel Nederlanders in een brief 'aan de toekomst' hun dag beschrijven, zodat 15 mei 1998 de best gedocumenteerde dag van de geschiedenis wordt. De HVV heeft op verschillende manieren deze actie gestimuleerd.

Op Open Monumentendag, zaterdag 12 september, heeft de vereniging zich wederom gepresenteerd op de binnenplaats van Huize Swaensteyn. Het thema was dit jaar: 'Steengoed, de zorg voor historische bouwmaterialen'. Twee wandelingen over de Algemene begraafplaats onder leiding van de heer J.H.S.M. de Beer trokken veel belangstellenden. Voorts was een puzzeltocht 'Met Prinses Marianne door Voorburg' uitgezet. Ons lid, mevrouw M. van Gessel- de Roo bleek de beste te zijn en kon de prijs 'Kroniek van Voorburg' in ontvangst nemen. Die dag hebben zich 26 personen als lid van onze vereniging aan-

gemeld.

Op 10 oktober hebben onder leiding van een bewaamde gids van 't Gilde 7 leden van onze vereniging een Haagse hofjeswandeling gemaakt. Begin en einde van de wandeling was bij 'Het Gouden Hoofd'.

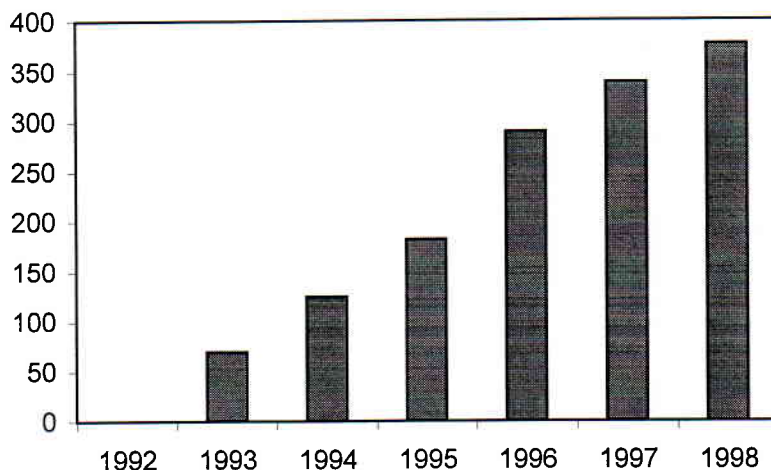
De HVV heeft aan B&W een brief geschreven betreffende art. 19 WRO procedure insteekhavens Oosteinde 32-34 waarin er bij de gemeente op aangedrongen wordt de insteekhavens niet toe te staan, maar dit dorpsgebied met grote cultuurhistorische waarde voor nu en de toekomst te behouden.

14. Ondersteuning

Het bestuur dankt alle leden die door hun bijdrage het mogelijk hebben gemaakt dat de Historische Vereniging Voorburg in dit verslagjaar naar behoren kon functioneren.

15. Ledengroei

Ledengroei - HVV



16 Financieel Verslag

Het verslagjaar is met een gunstig resultaat afgesloten. De verkoop van de twee drukken van de handelseditie overtrof de verwachting.

Toelichting op de financiële jaarstukken 1998

Algemeen

Het jaar 1998 is voor de vereniging een gunstig jaar gebleken, niet in de laatste plaats door de verkoopcijfers van onze publicaties. Ook de contributies vertoonden een stijgend verloop. Daarom heeft het bestuur besloten een bedrag van f 2500 van het resultaat 1998 aan te wenden voor het fonds. Om geen verwarring te scheppen met het nieuwe fonds externe publicaties, waarvoor een aparte rekening is geopend en dat wordt aangewend ter verbetering van de zowel de themanummers van Historisch Voorburg als van de bijbehorende handelsedities in de meest ruime zin van het woord, wordt het fonds nu voortaan "fonds algemeen" genoemd.

Er is een "knip" gemaakt v.w.b. de inkomsten en uitgaven van de Marianne uitgave: de eerste druk valt onder het boekjaar 1998, de tweede druk, die medio december verscheen en waarvan de rekening in 1999 is betaald, valt onder het boekjaar 1999.

Hieronder nog enkele opmerkingen over de jaarstukken.

Rekening van lasten en baten

Adverteerders laat een aanzienlijk hoger bedrag zien dan begroot was. Dit heeft te maken met de eenmalige gemeentesubsidie van f 2350 voor de Marianne uitgave. De adverteerders betaalden in totaal f 6000: f 2400 betrof nog 1997 (zie balans 1997) en f 3600 betrof 1998. De voor 1998 begrote f 4800 werd niet gehaald, doordat het derde nummer van Historisch Voorburg niet in 1998 is verschenen.

Verkoop Historisch Voorburg (afgezien van de handelseditie): afnemers waren onder meer de musea. Ook op Monumentendag en aan nieuwe leden werden exemplaren verkocht. Voor het Marianne nummer (handelseditie) wordt verwezen naar "Uitbrengen handelseditie".

Rente is de optelling van rente van bank- en plusrekening.

Voorstelling Nel Kars leverde f 2910 op. Een bedrag van f 2000 ging naar het Marianne fonds, de onkosten bedroegen f 300, het resterende bedrag van f 610 (minus f 15 voor terugbetaling entreekosten) is in 1999 betaald (zie balans 1998).

Uitbrengen periodieken, enz. omvat drukwerkkosten, fotokosten, ISBN-registratie, kopieerkosten Nieuwsbrief.

Uitbrengen handelseditie: de uitgaven betreffen drukwerkkosten, portokosten, kosten voor speciale verzendkartonnen. Hier staan inkomsten tegenover.

De Verenigingskalender is in 1998 niet tot stand gekomen.

Secretariaatskosten betreffen porto, enveloppen, ordners voor opbergen HVV-stukken, bijdrage Kamer van Koophandel, bezorgkosten Nieuwsbrief en Historisch Voorburg, kosten Open Monumentendag, attentie bij afscheid van 2 bestuursleden

Bibliotheekproject betreft de terugbetaalde subsidie van f 2750 (zie balans 1997) plus kosten f 85.

Voor het *eerste lustrum* zijn geen uitgaven gedaan.

Begroting 1999

De *verkoop van Historisch Voorburg* zal aanmerkelijk lager zijn dan in 1998.

HISTORISCHE VERENIGING VOORBURG

Balans per 31 december 1997

Activa		Passiva	
Girorekening	7,247.13	Vooruit ontvangen contributies en donaties '98	2.875.00
Bankrekening	5,761.14	Nog te betalen drukwerk	4,000.00
Nog te ontvangen van adverteerders	2,400.00	Terug te betalen subsidie	2,750.00
		Fonds	2,150.00
		Eigen vermogen	3,633.27
	15,408.27		15,408.27

Balans per 31 december 1998

Activa		Passiva	
Girorekening	11,089.74	Vooruit ontvangen contributies en donaties '99	6.290.00
Plusrekening	2,256.65	Nog te betalen Museum Swaensteyn	595.00 (1)
Bankrekening	10,663.67	Nog te betalen donatie aan Mariannefonds	1.645.00 (2)
		Nog te betalen vergaderkosten	500.00 (3)
		Fonds algemeen	4,650.00 (4)
		Fonds externe publicaties	6,300.27
		Eigen vermogen	4,029.79
	24,010.06		24,010.06

Toelichting op de balans per 31 december 1998

- (1) Betreft vergoeding van kopieer- en verzendkosten m.b.t. uitnodigingen voorstelling Nel Kars; rekening in 1999 ontvangen en betaald.
- (2) Betreft de afspraak met Swaensteyn dat van ieder door het museum verkocht exemplaar van Marianne uitgave f 2,50 ten goede komt aan het Prinses Mariannefonds; bedrag in 1999 betaald.
- (3) Betreft zaalhuur Hofwijck; rekening over 1998 nog niet ontvangen.
- (4) Aan de f 2.150,00 op de balans van 1997 is bij bestuursbesluit f 2.500,00 toegevoegd.

HISTORISCHE VERENIGING VOORBURG

<i>omschrijving</i>	begroting 1998		resultaat 1998		begroting 1999	
	<i>inkomsten</i>	<i>uitgaven</i>	<i>uitgaven</i>	<i>inkomsten</i>	<i>inkomsten</i>	<i>uitgaven</i>
Contributie en donaties	13,200.00		80.00	17.326.00	14,000.00	
Adverteerders	4,800.00			8,350.00	4,800.00	
Verkoop Historisch Voorburg	4,000.00			3,483.70	2,000.00	
Rente				150.06		
Voorstelling Nel Kars			2,315.00	2,910.00		
Genealogisch onderzoek				40.00		
Excursie	2,500.00	2,500.00	2,391.80	2,335.00	2,500.00	2,500.00
Uitbrengen twee periodieken, een themanummer en Nieuwsbr.		14,000.00	21,451.87			12,000.00
Uitbrengen handelsed. themanr.			9,324.90	17,270.17		
Verenigingskalender		1,500.00				1,500.00
Leden- en bestuursvergaderingen		1,000.00		326.17		1,000.00
Secretariaatskosten		3,000.00		2,138.40		3,000.00
Bibliotheekproject				2,835.00		
Eerste lustrum		2,500.00				
Fonds						3,300.00
Resultaat 1998			11,001.79			
Totaal	24,500.00	24,500.00	51,864.93	51,864.93	23,300.00	23,300.00

Exploitatie handelseditie Marianne uitgave 1998

	<i>uitgaven</i>	<i>inkomsten</i>
Verkoop		17,270.17
Druk- en verzendkosten, enveloppen	9,324.90	
Nog te betalen donatie aan Mariannefonds (zie balans 1998)	1,645.00	
Batig saldo	6,300.27	
Totaal	17,270.17	17,270.17

Deze cijfers betreffen de eerste druk; de tweede druk komt in de exploitatierekening 1999 aan de orde.